

Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

Naistöoline ja talunaisterahwas

№ 24
1931

„РАБОТНИЦА И КРЕСТЬЯНКА“ на эстонском языке

Talunaisterahwas J. Walter koll.-majap. „Idee“ (Wolossowo r.)
täidab piimanormi ületamisega

Hind 15 kop.

„Külwaja“ kirjastusel väljaantawate AJALEHTEDE ja AJAKIRJADE tellimise hinnad 1931. aasta peale:

„EDASI“ ÜK(e)Partei keskkomitee ja Leningradi oblasti komitee eestikeelne häälekandja ilmub iga päewa tagant.

Kaasandeks on kirjanduse, teaduse ja kollektiivmaja-pidamiste liikumist walgustaw lisa **„LEEGID“** mis ilmub kord kuus kolme trükipoogna suuruses.

TELLIMISE HIND:

1 kuu peale	— rbl. 30 kop.	1/2 aasta peale	1 rbl. 80 kop.
2	60	1	3 60
3	90	Üksik nummer	3 kop.

„Klassiwõitlus“ Ainuke eestikeelne poliitika-ajakiri Nõuk. Liidus.

Walgustab ÜK(e)P elu, toob kirjeldusi partei ja ametliühuste poliitikat ja tegewusest, sotsialistilist ehitustööst Nõuk. Liidus, rewolutsioonilisest liikumisest wäljamaal ja käsitab erilisel walgesse Eestisse puutuwaid küsimusi ja seaset olukorda. — Ilmub korralikult 1 kord kuus

TELLIMISE HIND:

1 kuu peale	— rbl. 20 kop.	1/2 aasta peale	1 rbl. — kop.
2	40	1	2 40
3	60	Üksik nummer	20 kop.

„Proletaarne Rewolutsioon Eestis“

Ainus eestikeelne ajaloo-ajakiri Nõuk. Liidus.

Awaldab ajaloolisi ülewateid, mälestusi ja kirjeldusi kodusõjast, rewolutsioonilisest liikumisest Eestis jne. — Ilmub nell korda aastas.

TELLIMISE HIND:

3 kuu peale	— rbl. 75 kop.	1 aasta peale	2 rbl. 50 kop
1/2 aasta peale	1 25	Üksik nummer	75 kop.

„Naistööline ja talunaisterahwas“

Ainus eestikeelne naistööliste ja talunaisterahwaste ajakiri Nõukogude Liidus.

Kaasandeks **MUSTRI- ja JUURDELÕIKAMISE LEHT.**

maksuta:

Ilmub üks kord kuus.

TELLIMISE HIND:

1 kuu peale	— rbl. 15 kop.	1/2 aasta peale	— rbl. 50 kop.
2	30	1	1
3	45	Üksik nummer	15 kop.

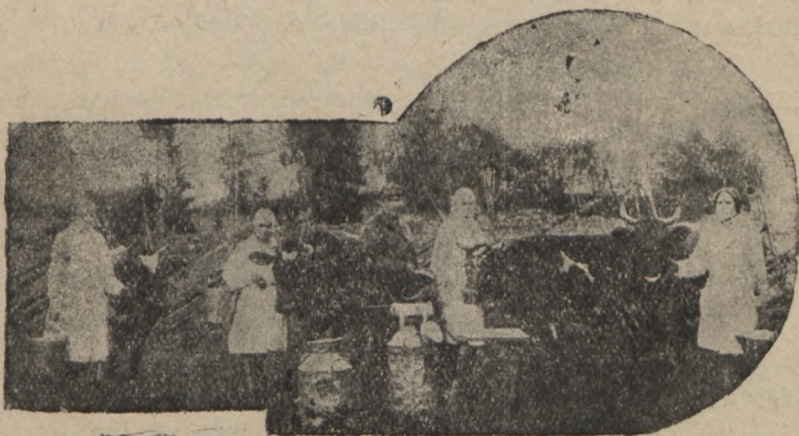
Tellimised tulewad anda kas tsiklikult wõi kirjakandja kaudu kohapeal oiwasse igemasse postkontorisse. — Kõik tellimiste wastuwõtjad peawad wastuwõetud tellimised samuti postkontorisse ära andma. Kirjastusse mitte tellimisi saata, sest tellimiste täitmise on kirjastuses lõpetatud ja lehtede laialisaatmise büroo (Газетное Бюро) kätte antud. — Et leht õige ajal kätte jõuaks, tulewad tellimised esitulewa kuu peale käesolewal kuul enne 25. kuupäewa ära anda.

Aitame üksikmajapidajal — kehwikul ja keskmikul kollektiivi astuda

Täna - kewadisel külwihoogtöö ajal peavad üksikmajapidajad 40 prots. suwewilja külwist täitma, see tähendab — peaaegu pool kogu külwiplaanist. Kollektiiv- ja nõukogumajapidamised peavad üksikmajapidajale külwiplaani täitmisel abiks olema. Iga kollektiivlane peab meeles pidama, et kehwikust ja keskmikust üksikmajapidaja pole tema waenlane, waid seltsimees ja liitlane. Nähes kollektiivmajapidamiste saawutusi ja

paremusi saab tänasest üksikmajapidajast homme kollektiivi liige.

Paljudes raioonides, kus kollektiivmajapidamised on suutnud juba tegelikult näidata oma paremusi, wõrreldes üksikmajapidamistega, hakkawad arusaajad kehwikud ja keskmikud ise oma naabreid kollektiivi kutsuma. Nad loowad ühiselt kollektiivlastega gruppisid ja löökbrigaade, kes kollektiwiseerimise hoogtööd läbi wiivad.

Lüpsjad. Simiititsa kollektiivist „Uus tee“

Niisugune kollektiivlaste ja üksikmajapidajate ühine töö on annud häid tagajärgi. Nende gruppide töökogemused tulewad, edasi anda kõikidele küladele ja kollektiivmajapidamistele.

Kõik hoogtööd, mis külas läbi wiiakse, peawad tingimata kollektiwiseerimisega seotud olema.

Peab meeles pidama, et 5-aasta plaani kolmandal aastal tuleb kollek-

tiwidesse vähemalt pooled kehw- ja keskmajapidamistest organiseerida. Selleks, et täita seda ülesannet, on tarwis suurt jõupingutust, on tarwis otsustaw wastulöök anda oportunistidele, kes ootawad, nagu läheks kollektiwiseerimine iseenesest — ise-woolu teel.

Partei XVI kongressi otsuste järele ei tohi üksikmajapidajat mitte pilgata ja eemale hirmutada, waid teda

tuleb igapidi toetada ja tal kergendada kollektiivi astumist. Parteiorganisatsioonid, külanõukogud ja kollektiivid kohtadel peavad meeles pidama, et täites parteikongressi otsust, teeme meie üksikmajapidajast kollektiivlase, kellest saab uus tugew nõukogudewalitsuse tugi külas.

Praegu luuakse palju uusi kollektiivmajapidamisi. Wanemad ja paremini organiseeritud kollektiivid peavad oma kogemusi uutele edasi andma, uute kollektiivide hooldajateks hakates.

Kollektiivmajapidamiste liit alustab üleskutse kõigile kollektiividele, saata 20 tuhat kollektiivlast uutesse kollektiividesse, kes aitaksid esialgul kollektiivset tööd organiseerida ja korraldada.

Kollektiiviseerimise ja kewadise külwi hoogtööst ei wõi ka talunaisterahwas mingil tingimusel kõrwale jääda. Mõõdunud töö kogemused näitawad, et naisterahwaste osawõtmine sotsialismi ehitustööst põllu-

majanduse alal weel küllalt aktiivne ei ole. Jäädes kõrwale aktiivsest ühiskonnatööst wõib talunaisterahwas kergesti kulaku ja pappide õnge sattuda, kes neid kollektiiviseerimise wastases kihutustöös ära kasutawad. Niisugustel nähtustel ei tohi aset olla kehwa- ja kesktalunaisterahwaste hulgas. Selgitusetööd kewadise külwi ja kollektiiviseerimise hoogtöö kohta peavad eestkätt naisdelegaadid külas tegema. Hoogtöö plaan tuleb läbi töötada delegaatide ja talunaisterahwaste hulgalistel koosolekutel.

Ainult kõiki jõude meie 5-aasta plaani teostamiseks mobiliseerides, jõuame läbi wiia selle suure ehitustöö, mis üle terve Nõukogude Liidu käimas.

Talunaisterahwas, sammu wõitluses kollektiivmajapidamiste eest eesrinnas!

Pea meeles, et orjusest, waesusest, ja wiletsusest wabastab sind ainult kollektiivne töö!

Liisi Külaots.

Moloskowitsa raiooni naiste-konwerentsi üleskutse

Hiljuti peeti ära Moloskowitsa raiooni esimene naiste-konwerents. Konwerents märkis ära, et wiie-aasta plaani teine aasta mõõdus sotsialistilise ehitustöö suure wõiduga.

Meie raiooni külwipind kaswas 15,5 prots. Ligi 400 talumajapidamist läksid koll.-majapidamistesse. Wiie-aasta plaani teise aasta kokkuwõtted lükkasid ümber kõik meie waenlaste ettekuulutused, kes ei uskunud meie sotsialistilise ehituse saawutustesse.

Wiie-aasta plaani kolmandal aastal seisawad meie raiooni, kui põllumajanduse raiooni, ees tõsised ülesan-

ded, nimelt: külwipinna laiendamine 11 prots. wõrd, wiljasaagi tõstmine 9 prots. wõrd ja kollektiiviseerida 20 prots. talumajapidamistest.

Et neid ülesandeid täita, selleks on waja siin parteilist juhtimist kõwendada, kohapealsete organisatsioonide töö tugewamale alusele seada ja kulaklistele elementidele otsustawalt peale tungima asuda.

Meie, naised, nõukogumajapidamiste töölised, kollektiivmajapidamiste liikmed, kehwikutest ja keskmikkudest teenijad, kes raiooni konwerentsile sotsialistilise ehitustöö üles-

andeid arutama tulnud, kutsume kõiki meie raiooni talunaisi üles, kindlaminini partei ja nõukogude ümber koondama, et kõiki ülesandeid, mis töötawa talurahwa ees seisawad, anda läbi wiia. Pöörame kõik tähelepanu sellele, et mahajäänud olekust wälja jõuda, kiirendame kõikide kaubaülejääkide, nagu: wili, kartulid, linad jne — riigile äraandmist ja piima kontrakteerimise kontrollarwude 100 prots. wõrd täitmist.

Kehwikute ja keskmikkude tung kollektiivmajapidamistesse kutsub paratamata esile klassiwõitluse terawnemise külas. Kulak läheb järjest jultunumaks ja on hakanud kontr-

rewolutsioonilise agitatsiooni kõrwal ka terroristlisi kuritõid toime panema: aktiwisti Tiido Kalmuse tapmine, kartulikuhjade põletamine jne jne.

Meie nõuame raiooni täidesaatekomiteelt kõige karmimate abinõude tarwitusele wõtmist kulakute wastu, kes ei täida walitsuse määrusi. Üht-aegu tuleb kõigil raiooni organisatsioonidel kõige otsustawamat wõitlust pidada nende wastu, kes kulakutele kaasa aitawad, neid toetawad ja klassiliini moonutawad.

Kohtule paneme ette anda kõige waljum karistus sm. Tiido Kalmuse mõrtsukatele.

Naissaadik.

Ilukirjandus

VOKO ENVIVO

Raudne hobune

Igal pool oli kewade tulekut tunda. Päike paistis soojalt, lumi sulas, wäikesed ojakesed nirisid mäekülgedelt alla orgu; teed olid paljudest kohtadest ojakestega läbi lõigatud. Õhk täitus wärske niiskusega. Ainult öösel wõis külmawana weel pemees olla, siis walitses waikus: ojad ei nirisenud, õhus tundus torkawat külma.

Jaama poolt tuli wiljawoor — toodi wiljaseemet. „Tõuseemet“, nagu mehed ise ütlesid, kuid selle juures tõmbusid meeste pruunid näod uhkelt naerule. Nad olid selle peale uhked, et nad nii kaugele on jõudnud, kus wõiwad sordiseemnega põlud täis külida.

*

Kiirel sammul astus Liisa Kaasik teed mööda koolimaja poole, kus

täna koosolek pidi olema kewadise külwihoogtöö läbiwiimise asjus. Teda waewas see asjaolu, et ta hiljaks jääb, sest ta oli hommikul raiooni läinud, kus tal külanõukogu wolinikuna ka teisi külwihoogtöösse puutuwaid küsimusi, peale wiljaseemne, lahendada tuli. Tema prisked põsed lõkendasid, sügawsinised silmad hiilgasid, täis rind tõusis ja waju tema ühetasase hingamise mõjul. Terwe ta olek tunnistas, et sellel noorel tüdrukul ei puudu sisemist elujõudu. Riieteks olid temal kommunistlise noorteühinglase wormiriided. Seljas oli tal weel mantel, mille hõlmad soojuse pärast lahti olid.

Liisa jõudis koolimaja just siis, kui kõneleja, P. P. wabriku tööline, sm. Jaan Waher oma kõne kewadise külwihoogtöö tähtsuse üle järgmiste

sõnadega lõpetas: „... Lenin ütles: „Ühenduses on jõud!“ Ja sellepärast, kes tahab pääseda alalisest kiratsemisest, waesusest, wirelemisest, ja kes tahab, et ta järeltulew sugu, lapsed, parema tulewiku osaliseks saaks, astugu kollektiivmajapidamisesse.

Peale kõne lõppemist wõtsid sõna paar kehwikut.

— Ei tea, kuidas sellega lugu on? Kas see ka kasulik, — näe, räägiwad, et kollektiiv „Uus Tee“ kiratsewat, — ütles Mart Kalju, pikkade wurrudega, punase näoga, umbes 40-aastane mees.

— Sa, Mart, ajad ikka lori, see asi polegi nii hull — ma tulin alles paari nädala eest metsatöölt, ma olin seal öökorteris, kui tööl olin; mü-

Wana-wanaema. „Trud-Kummolowo“ kõige wanem kommunaar

rawad, mis hirmus. Seal oli küll kaabakaid olnud, aga need kihutati minema. Ütlesid, et warsti saawad traktori, noh siis läheb asi päris müri- nal, — ütles Priidu Ots, kikkis habemega, pruuni näoga, Mardist wanim mees.

— Mina astun kollektiivi, — jatkas Priidu, — Mart, wana sõber, mis sa weel ootad, tule, lähme, laseme nime kirja panna.

Nende sõnadega hakkas Priidu Ots juhatuse laua poole minema.

— Ah, mis siin ikka karta, — ütles Oswald Toomingas, pikk ja umbes 35-aastane mees. — Olen kindel, et on parem, kui selle wäikse kehwa koha peal.

Nüüd sammusid juhatuse laua poole peale Oswaldi ka weel Priidu Ots ja nende järel weel paar meest.

— See asi pole nii hull, nagu näib. Kollektiividel alandatakse maksu ja antakse muid soodustusi, — ütles Martin Kasemets, kehwik, kohalise parteirakukese liige.

Liisa Kaasik andis teada, et meie külale antakse raioonist traktor, kui meie sulastest, kehwikutest ja keskmikkudest kollektiivi asutame.

— Mis siis häda, see teeb pool tööd ära. Ma olen näinud, kuidas traktor künnab, — waata ja imesta, — pahwatas Oswald Toomingas.

— Ei noh, ega mina siis kollektiivi wastu ole, mina ainult kartsin, et meie ei jõua põldusid ära teha, sest meil on wähe hobuseid ja põldusid tuleb palju. Noh, kui traktor saab, siis astun mina ka ühisusesse.

Wiimane kõneleja oli Mihkel Kuusemets, tüseda kehaga kesktalunik, kellel punane habe ja wurrud, mis kääridega olid piiratud ja mis talle mõnusa wälimuse andsid.

Keegi enam sõna ei wõtnud, waid hulk mehi ja naisi tungisid laua poole, et endid kollektiivi lasta kirjutada. Kirjutamist toimetas Johannes Roht, noorteühinglane, pikerguse näoga, terase ja energilise waatega noormees.

*

— Sa tulid ometi. Küll ma sind ootasin, — ütles Tohusuu suurtalu pärisperemees Priidik Raba, kui tema hea sõber Kusta Kull, Suursaare suurtalu pärisperemees sisse astus.

— Noh, kuidas on, kas teised ikka ühisusesse asutasid?

— Jah, kurrat! Mind küll koosolekule ei lastud, aga ma rääkisin mees-tega koolimaja õues, et see ühisus on puha kommunistide pettus. Kuid ei kedagi — lähewad minema ja ütlewad: „Jah-jah“, ja see on kõik. Kurat wõtaks . . .

— Kas neid ka palju liikmeks astus? — küsis Priidik.

— Ma waatasin läbi akna, seal oli kõiki: kehwikuid, sulaseid, tüdrukuid ja keskmikke; muu hulgas astus liikmeks ka Kuusemets, — wastas Kusta.

— Siis on asi halb. Kuusemets on kõwa nõukogude mees ja tal on suur mõju ka teiste keskmikkude peale. Kas tead, mis ma ütlen: kuigi terve küla weel kollektiivis pole,

siis läheb ta sinna lähematel aegadel, ja tead, mis see meie kohta tähendab?

— Saan aru, Priidik, meid pühitakse siit kohtade pealt minema.

— Kes teab, kuidas see asi tänawugi läheb, kas on weel saada sulaseid, tüdrukuid ja päewilisi. Elu läheb iga päewaga kibedamaks. Maks on mul küll kõrge, aga sellegipärast sain minewa aasta 9565 rubla puhast. Kurat, ma ütlen kohe . . . Aga, tead, Kusta, nüüd asume sõnade juurest tegude juure.

Selle juures kiirgasid ta silmad. Lihaw nägu wõttis ähwardawa ilme. Otsaesisel läksid kortsud sügawamaks.

— Aga mis sa siis teha mõtled?

— Astume ka ühisuse liikmeks.

— Kas sa hull oled wõi? — küsis Kusta, kuna ta suur suu sealjuures imestuse pärast lahti läks. — Ega sa ometi kommunistiks hakanud pole?

— Just nii, — kui meie seda weel ei ole, siis peame selleks hakkama, weel pole hilja.

— Aga mis see siis tähendab, Priidik? Ma ei saa aru?

— Kohe seletan. Tead, mul wal-mib plaan — waat missugune. Meie anname endi waranduse ühisusele. Endi kohta anname kirja sisse, kus ära näitame, et meie nüüd edaspidi täiesti nõukogude meesteks hakkame, tunnistame proletariaadi diktatuuri ja partei pealiini selles sotsialistlikes ehitustöös. Saad aru, Kusta?

— Mitte mõhkugi. Sa räägid juba nagu kommunist. Jumalaga! Tead, ma ei mõtlegi ennast muuta. Kurat, nendega ma ühes tööd tegema ei hakka; sest tööd olen muidugi wäga wähe tegema harjunud. Minu waade on, et sulased ja tüdrukud tehku tööd, mina olen härra, saad aru? Ja nüüd jumalaga!

Priidik hakkas kihinal naerma ja ütles:

— Sa oled tola, sa kuula mind lõpuni. Meie astume ühisusesse ja „kihutame“ selle ühisuse laiali. Oleme

ausad ühisuse mehed, aga salaja, tead, salaja, kröbistame kui rotid rukki-salwes.

Kusta tuleb ükselt tagasi.

Priidik jätkab:

— Jah, kui rotid. Laseme jutu lahti, et ühisuse esimees warastab ühisuse raha. See ja teine warastab. Katsume ka mõnda endi nõusse meelitada. Rikume traktori ära, sest selle nad saavad, ma olen kuulnud, et neid toodawat raiooni kollektiivide jaoks. Ühesõnaga — teeme kõik, mis võimalik, et aga ühisust laiiali ajada. Kõik selle urgitsemise ajame aktiivsemate kaela. Ja warsti põgenewad, Kusta, põgenewad kõik, nagu rotid appuvalt laewalt. Meil pole häda midagi, meil on tagawarasid küllalt ära peidetud, saame jälle hakkama, kuld ja raha maksab alati.

— Sellega olen ma nõus; siis tuleb kohe peale hakata, — ütles Kusta.

— Muidugi, mis siis veel aega wiita, — lausus Priidik.

— Jumalaga siis! Juba homme hakkame peale.

*

Kewad oli juba käes, lumi sulanud; ainult aedade ääres ja metsa all wõis veel wiimaseid lumehangekesid leida.

Juba tärkas esimene rohi, nagu linnu keeled maast. Wäljadel ja metsa all olid esimesed kewadelilled, mis oma õiekroone rõõmsalt paistwa päikese poole sirutama hakkasid. Kuused ja männad paisutasid endi kroone, ka lehtpuu pungades tunti kewade soojust.

Põlised puud kohisesid kewadise õrna tuule paitamisel; näis, nagu ajaksid nad salajuttu uue tärkawa elu üle. Oli ka põhjust imestamiseks, sest esimest korda elus nägid põlised puud uut elu põldudel, aasadel, heinamaadel ja wahel ka endi tüwide lähedal.

Kollektiivi mehed kündsid põllul kolonnedes, naised ja lapsed puhastasid heinamaad, kuna rõõmus laul neil saatjaks oli. „Uus, parem ilm on meie püüd“, kõlas wälja ääres

seiswale põlisele kuusele kõrwu. Wälja ääres lehwis punane lipp peal-kirjaga: Esimene wagu „Kuldsetel Kallastel“.

Juba hommikul olid kollektiivlased tööle läinud. Mehed kündma, naised heinamaid puhastama. Ja et tööle head tagajärjed oleks, oli Martin Kasemets, kollektiivi esimees, Johannes Rohti, noorteühingu liikme, sotsialistilisele wõistlusele kutsunud.

Künd peab hea olema, hobustele ei tohi liiga teha, aga tükk peab küntud olema.

Nende tingimistega olid teised wanad ja noored ühinenud.

— Koosolekutel olete kanged mehed küll, aga eks katsume, kui kanged teie künni peal olete, — ütlesid wanemad mehed noortele, kui leping wanade ja noorte wahel tehtud oli.

Ja tööpoolest, noored kippusid lepingu tingimisi rikkuma. Wanemad mehed töötasid tund aega ja lasksid siis 10 minutit hobustel puhata. Noortele pidi Martin tihti lepingu tingimisi meeletuleta.

Johannes Roht pidi wiimaks ka tunnistama, et noored künni peal wanade wastu ei saa.

Sest künd on omajagu kunst, mida ainult aastate jooksul põhjalikult saab ära õppida. Kui hoiab kogunud käsi sahka — on hobustel kergem wedada; keeramise peal saha õieti maa seest wäljatõstmine — kõik see mõjub.

Mihkel Kuusemets, abiesimees, oli paari teise mehega kollektiivi keskohta jäänud; nad olid kibedasti ametis kuuri kordaseadmiseega „raudse hobuse“ tarwis.

Liisa Kaasik, kollektiivi sekretär, oli traktorijuhi August Saarega raiooni uut traktorit wastu wõtma ja ära tooma läinud.

Täna otsustasid kollektiivlased lõunani töötada, sest peale lõunat pidi pidupäew olema, mis „raudse hobuse“ wastuwõtuks pühendatud.

Kollektiivlaste esimene künd edenes hästi, wanematel meestel hakkas juba tükk lõppema.

Warsti teatas kell lõuna tulekut ja selle järele hakkasid inimesed kollektiivi keskkoha kokku woolama: wanemad mehed tulid wäljalt enne ära, sest nad lõpetasid endi tüki kündmise rutem ära, kui noored. Naised ja lapsed tulid heinamaalt. Tüdrukud tõid kaks pikka noort kuuske kaasa, lapsed lilli ja pohla-lehti.

Kollektiivi keskkoha asus endise kulaku majas; kulak oli külanõukogu esimehe peale laskmise pärast wälja saadetud. Pikad lauad ulatasid läbi mitme toa. Sest täna otsustasid kollektiivlased ühiselt keskkoha süüa. Keegi ei tahtnud kodu minna ja sealt jälle tagasi tulla. Ja kes teab, wõib weel hiljaks jääda, sest ei tea ju täpselt, millal „raudne hobune“ tuleb, ning igaüks tahtis esimene olla, et seda „imelooma“ näha.

Söödi ühise laua ääres, ja siis algas kibe ettevalmistamine traktori wastuwõtmiseks. Wanemad mehed Kasemetsaga ja Kuusemetsaga eesotsas, läksid teed parandama, mis suuretee pealt kollektiivi keskkoha tulli. Naised hakkasid pärgi punuma ja õue puhastama. Noored, Johannes Rohtiga eesotsas, hakkasid auwärawaid üles seadma. Lapsed tegid lipukest ja lindikesi.

Umbes tunni aja askeldamise järele oldi wastuwõtmiseks walmis. Johannes Roht kinnitas kõrgele auwärawa tipule plakati pealkirjaga: *Kollektiiv „Kuldsed Kaldad“*. Ise seletas ta teistele noortele nende sõnade tähendust: see nimi tähendab seda, et oleme wiltsusest kuldsetele kallastele jõudnud, ehk, oleme kaldale pääsenud, kus algab uus elu.

Kõik kogusid õue ja hakati põnewusega „raudse hobuse“ päralejõudmist ootama.

Lapsed jooksid suuretee peale waatama, kas juba näha ei ole; kõikide silmad olid suuretee poole ja kaugeemale kiindunud.

Äkki pistsid lapsed õue poole jooksmas ja ise kisendasid:

— Liisa...tuleb, tuleb, tuleb!

Nüüd hakati hoolega wahtima, sest oodati igal hetkel traktori nähtawale ilmumist.

Tuligi keegi, ent ainult Liisa.

— Aga kus on siis „raudne hobune“? — küsiti mitmelt poolt.

Kuid ei tulnud kaua oodata, sest Liisa tuli jookstes õue ja küsis, kas kõik on walmis?

— Walmis, — wastas keegi.

— Aga kus on siis traktor? — küsis Johannes.

— Tuleb warsti! Ma hakkasin rajoonist küll enne tulema, aga siiski kippus „raudne hobune“ minust mööda. Traktoriga ühes tuleb ka meie hooldaja, wabrikutööline.

Liisa lasi silmad ringi käia, ta nägu tõmbus naerule, kui ta nägi puhtust ja lipukeste ning lillekestega ilustatud auwärawat.

Nüüd tehti wiimased ettevalmistused: noorteühingu liikmed asusid pikka ritta wärawast õue poole, pioneerid teisele poole. Sedawiisi tekkis auwahtide tänaw. Johannes Roht kandis lipu loosungiga: „Kollektiiviseerimine on uue, parema elu alus“. Pioneeridel oli lipu peal: „Traktor meil uueks ilma loob.“

Juba tuli traktor kingu tagant nähtawale, mootori põrin oli selgesti kuulda. Mõne minuti pärast jõudis traktor auwärawa ette. Tööline istus ääre peal. Traktorijuhil August Saarel olid särgiwarukad üles kääritud. Tema ümargune noor nägu oli tõsine, silmad kiindunud teele.

Kui traktor auwärawast sisse hakkas sõitma, siis kõlasid noorteühinglaste ja pioneeride trompetide helid, trumm põrises, harmonik mängis marssi. Metski kajas ühisel harmoonias wastu ja mängis kaasa. Traktor sõitis helide ja mängu saatel auwahtide wahelt läbi keset õue — paucus paar korda ja jäi seisma.

(Järgneb.)

Jutustuse „Punase niidikese“ kohta

„Naistöölises ja talunaisterahwas“ nr. 19. lõppes jutt „Punane niidike“. Toimetus kutsus naisseltsilisi selle jutu kohta sõna võtma. Kuid nagu näha, ei ole naisseltsilised ilukirjandusest kuigi huwitatud. Siiamaani ei ole keegi sõna võtnud. Otsustasin oma arwamist awaldada. Tunnen kaasa õnnetu Raajale ja arwan, et Dimitri ei talitanud õieti. Selles jutus on nii: kui naisterahwas on terve, siis on ta meesterahwale wajaw, kui aga on haige, nõrk, siis jäetakse ta kõrwale. Nii oli ka Raajaga. Oli ta rõõmus ja terve, siis waimustas Dimitri ennast Raajast, kandis teda kätel ja kujutas hiilgawat elu. Sai Raaja naiseks, tuli esimene abort, perekonna mured, Raaja ei saanud enam mehega ühes minna. Siis ei huwitanud enam Raaja Dimitrit. Raaja tegi abordi selleks, et tahtis weel ühiskonnale töötada, ei tahtnud oma tööst loobuda. Mõtles, et olen noor, jõuan elus weel last sünnitada. Kuid abort tõi haiguse ja Raaja ei olnud suuteline enam last sünnitama. Dimitri jäi külmaks haige naise wastu, sest naine oma haiglase terwise pärast pidi alati kodu jääma. Mees leidis teise, kes oskas naerda, meest waimustada ja teda oma külge kõita. Kas talitas Dimitri õieti? Ei! Tema kohus oleks olnud oma kohale jääda ja naise haigusele kaasa tunda ning teda aidata.

Raaja oleks wõinud weel terweks saada ja tulewikus last sünnitada. Ka Tarina, kui naisterahwas, ei talitanud õieti. Ta teadis, et Dimitril on naine, kuid Tarina oskas oma kawalust tarwitada ja meest endale wõita. Ta teadis, et Raajal oli mitteõnnes- tunud abort. Kuid Tarina tahtis wõita meest sünnitusega. Ma waatan Tarina kui abielu purustaja peale, sest iga naisterahwa kohus oleks naise- mehele ta eksimist ära seletada ja mitte sellest headmeelt tunda, et sai teise naise mehe omale wõita.

Meie iga naisseltsilise kohus oleks enne mehele selgeks teha, et eluga ei tohi mängida ja Tarina sugustele naisterahwastele ära seletada, et teise meest ei tule mitte omale püüda, waid ta oma naise juure tagasi saata.

Tunneme kaasa Raajale, kes ohwerdas ühistööle nooruse ja perekonna elu. Teelt kõrwale, Tarina sugused naised meeste wõrgutustega ja kaelalangemistega. Kui kaowad niisugused naised ja wõita laskwad mehed, siis läheb abielu kindlale alusele ja ei tule wäärnähtusi ette.

Kutsun ka teisi naisseltsili arwamisi awaldama, *Tea.*

Toimetuse märkus: Toimetus ei ole kõigi sm. Tea arwamistega nõus. Kutsume tungiwalt üles ka teisi seltsilisi oma arwamisi awaldama. Selle järele ütleb lõpusõna toimetus.

Laps ja ema

Kaswatage lapsi õieti

Teadlik ema ei pea mitte üksi lapse terwise eest hoolitsema, waid ta peab teda ka õieti kaswatama. Iga ema peab olema kaswataja ja ta peab hoiduma niisugustest silmapilkudest lap-

sega ümberkäämises, mis wõiwad lapse iseloomule halwad jooned külge pookida.

Last peab kaswatama hakkama juba sündimise silmapilgust alates.

Õige ümberkäimine rinnalapsega on juba õige kasvatuse algus. Kui ema söötab last kindla aja järele, hoolitseb tema puhtuse eest, peseb teda iga päew, ei kiiguta, ei wõta kätele iga wäiksema häälitsemise juures, siis sellega õpetab ta teda head korda pidama. Hoopis wastupidi toimetakse mitteteadlik ema, kes lapse iga kisa juures teda söötab, kiigutab ja püüab millegagi talle meelehead teha. Sellega kaswatab ta just seda jonnakat last, kelle peale ta tulewikus ise saab kaebama.

Kuid weel suurem tähtsus on kaswatusel, kui laps on juba mõne aastaseks saanud.

Teie kaebate, et teie laps on walelik, jonnakas, et ta teid ei kuula, halvasti sööb, magab ja tal on igasugused halwad kombad.

— Ei tea, kellesse ta on läinud? Kelle moodi ta on? — küsite teie imestades.

Teie unustate, et ta ei ole niisugusena sündinud, kuid elu on teda sarnaseks teinud ja kõigepealt just teie ise, sest et ta teie juures kõige rohkem on olnud, ja teie kõige rohkem tema peale mõju awaldanud.

Teie ei taha, et laps oleks jonnakas. Kuid miks õpetate talle seda, täites iga tema soowi. Miks olete loonud talle selle arwamise, et ta on kõige tähtsam isik majas ja „kõige kallim maailmas.“

Teile ei meeldi, et teie laps on walelik. Kuid miks õpetate teda walelt? Miks walelt teie ise walelt lapse ees? Tihti wõib trammis niisugust pilti waadelda: ema istub, laps süles.

— Kui wana on teie laps? — küsib konduktor.

— Ei ole weel wiie-aastane, — wastab ema.

— Ma sain juba wiie-aastaseks, — teatab laps imestades.

Teil on halb. Teie olete walmis last selle eest karistama. Kuid teie ei mõtle sugugi järele, et lapsele on see kõige suurem ja walusam karistus, et teie, tema ema, waleltate, et

teie näitasite, et wõib waleltada, kui see taskule „kasulik“ on, et üldiseid seadusi ei tule alati täita.

Teie olete mures, et laps halvasti sööb. Teie waidlete temaga lõunalauala taga, riidlete temaga, palute teda, et ta sööks, jooksete arsti juure nõu küsima. Kuid miks teie ei õpetate talle õiget toitumise korda? Miks lubate tal terve päewa leiwatükiga ümber jooksta?

— Need on tühjad asjad, — waidlewad emad wastu. Kuid need loowad inimest.

Ärge lööge last. Sellega kaswate temas orjalikku, arga iseloomu. Teadlikul emal tuleb laste peksmise wastu igapidi wõidelda.

Mitte tilka alkoholi lastele. Suurem hulk inimesi hakkawad jooma juba lapse-east peale, ja enamjagu just heasüdamliste wanemate mõjul. Ema ehk isa, kes last kostitawad wiinaga, teewad suure kuriteo. Sellega õpetawad nad talle, et juua on kasulik ja hea, et ilma alkoholita elada ei saa. Esimene samm alkoholi juure ema kätest walmistab tulewast alkohoolikut. Ärge unustage seda.

Kõige keerulisem ja wastutawam küsimus kaswatuses on suguelu küsimus. Siin tuleb wäga ettewaatlik olla. Hoidke eemale kõik, mis wõib lapses tekitada sugutunnet. Siia kuuluvad ülal ettetoodud alkoholi tarvitamine, kehased karistused, pehmetel patjadel magamine ja kindla töökorra puudus.

Peaasi, ärge unustage, et kõige wäiksemad lapsed panewad tähele ja aimawad järele, mis näewad ja kuulwad.

Sellepärast ei tohi täiskaswanud endid laste juuresolekul niiviisi ülewalt pidada, nagu oleksid wiimased „eluta kehad“. Jämedate sõnade tarvitamine, lohak ülewalt pidamine sugulises elus, mida täiskaswanud tihti endile laste juuresolekul lubawad, on tähtsam enneaegse sugutunde, onaneerimise ja warajase suguelu algallikas.

Ärge wõtke lapsi kinosse ja teat-

risse kaasa, kus ettekanded ei wasta laste-eale. Sellega teete neile ainult kahju. Kui laps küsib, kuidas ta ilmale tuli, wastake talle awameelselt, sest tuleb meeles pidada, et suguelu ei jää ega wõigi saladusesse jääda.

Lugege selle küsimuse üle raamatuid ja mõtelge järele, kuidas teie seda küsimust oma lapsele lahendate.

Igasuguse kõrwalekaldumise juures suguelus, pöörake arsti poole. Ärge

riielge ega karistage sellepärast last, sest tema pole süüdlane. Arst aitab teil last õigele teele juhatada.

Teie laps elab töörahwa riigis, kes ehitab sotsialismi. Tulewikus saab temast üks uue elu ehitaja. Õpetage teda kollektiivsele elule. Kaswatage teda laste asutuses, pioneeride laagris. Terwe kaswatus ja kaswatus töös teeb teda nõukogude riigile kasulikuks kodanikuks. *Dr. B. Sigal.*

Sõnumid

Üle-Saksamaaline naistöölise kongress

Saksamaa naisproletaarlased wabanewad äraandjate — sotsiaal-demokraatide wõimu alt ja astuwad kommunistlise partei lipu alla

Naistöölise, tööta naiste, taluteenijate ja wäiketalupidajate naisterahwaste esitajad kogusid Saksamaal teist korda kokku, et terawaid küsimusi läbi arutada. 1929. a. kongressil oli ainult 400 saadikut, seekord ulatas see arw aga kuni tuhandeni.

Möödunud aastal wiidi läbi 28 eelkoosolekut kongressiks, sel aastal aga — 80, kust 5000 saadikut osa wõttis.

Möödunud aastal kulus suurem aeg kongressist naisterahwaste raske seisukorra arutamiseks. Nüüd aga arutati seda, kes selles kõiges süüdi on.

Läbiarutamistel märgiti ära sotsiaalfaschistide äraandlikkust palgawõitluses ja rahwussotsialistide demagogiat, kes kapitalismile paremaks toeks on. Kongressil näidati arusaadawalt ja selgesti ära ainukene wäljapääsete sellest orjusest — wõitlus sotsialistlise Saksamaa eest. Kongressi kestwusel astus 103 naisterahwast kommunistlise partei liikmeks.

Naistöölise streigifond

Ebersbachi kiutöölise streigi üks naisjuhatajatest räägib:

— Mõni aeg tagasi oli meil järelandmata streik. 128 naiskudujat streikisid üheksa nädalat. Streigi põhjuseks oli töö produktiivsuse kõrgendamise nõudmine. Iga naistööliline töötas 500 wärtnaga tööpingil. Meile seati tingimine üles, et meie igaüks poolteist 750 wärtnaga tööpinki juhiks.

Meie otsustasime töö seisma jätta. Poolteise päewa kestel wõitlesime meie passiivselt; tulime tööle, kuid ei töötanud. Walisime 15 naistöölise streigi juhatamiseks. Meie ettewõttes töötasid ainult kaks naisterahwast — kommunistlise partei liiget. Kuid meie saime wäga hästi aru sellest, mida need kommunistid meile rääkisid, meie olime kõik sellega nõus, et aktiivne wõitlusewiis on ainuke õige tee.

Ametiühisuse organisatsioonid tunnistasid streiki, kuid streigi juhtimise wõttis oma kätte rewolutsiooniline ametiühisuse opositsioon. Streikijate seas oli 56 naistöölise, kes ametiühisuse liikmed ei olnud. Loodi rahwuswahelise töölisteabiandmise liidu 8 toiduainete jaotamise punkti, et

wõimaldada meil streiki lõpule wiia. Ametiühisuste bürokraatia tegi kohe alguses katset streiki maha suruda. Ta hääletas seda küsimust mitu korda ja kolmandal koosolekul, kus vähe streigist osawõtjaid oli, läks neil juhuslikult korda streigi lõpetamise poolt hääleteenamust saada.

Kui osa naistöölisi uuesti tööle asus, siis otsustasime meie wõitlust lõpetada, et paremaid naistöölisi meie hulgast mitte uulitsale ei heidetaks. Wastates sotsiaal-demokraatide ärandmisele, astusid 65 naistöölist rewolutsioonilise ametiühisuse opositsiooni ridadesse. Selle opositsiooni juhatusel wõitleme meie kuni wõidurikka lõpuni.

Taluteenija kutsub üles organiseeruma uuteks wäljaastumisteks

Taluteenijate saadik räägib:

— Meil kõigil on väga raske, nii meestel kui ka naistel. Silleesias saawad naistöölistes ühe töötunni eest 20 pfeningit. Nende nädalane palk on seega kuni kümme marka. Taluteenijad ei teeni aga sedagi.

Neid töölisi, kes külas naisterahwaste seas rewolutsioonilist walgustustööd teewad, kiusatakse kõige ägedamini taga.

„Teraskiiwri“ (fashistline sõjaline organisatsioon) liikmed, samuti nagu rahvus-sotsialistid, püüawad meid tulewases rewolutsioonis puruks lüüa. Sellepärast peame meie oma jõudusid ette walmistama. On waja selleks tööd teha, et rohkem taluteenijaid oma seisukorrast aru saaksid ja kommunistlisesse parteisse astuksid.

Koduteenija räägib

— Mina töötan juba 14 aastat kodanlistes perekondades. Praegu töötan ma majapidamises, kus 30 inimest teenivad. Sarnases suures majapidamises peetakse ainult üks koduteenija. Minu kuupalk on 40 marka.

On waja kõik jõud selleks juhtida, et kultuur-haridustööd koduteenijate seas wõimalikult laiemale seada. Kõigepealt peame me selleks kõik tegema, et koduteenijaid fashistlisest Luise-liidust wälja tirida. Ma loodan, et peale kongressi lõppu paljud taluteenijad teadaanded sisse annawad kommunistlisesse parteisse astumiseks. Astuge Saksamaa kommunistlise partei liikmeteks selleks, et edukamalt nõukogude Saksamaa eest wõidelda.

Sõna wõtsid 43 naistöölist. Oma wäljaastumistes rääkisid kõik, *et nad töörahwa riigist — NSW Liidust lugu peawad ning sellest, et nad igal silmapilgul walmis on teda kaitsma.*

Tuhat saadikut läksid tagasi ettewõtetesse ja küladesse, kus nad sadatuhandetele naisproletaarlastele kongressi otsustest räägiwad. Nad kutsuwad hulkasid üles wõitluseliini kõwendama, ei luba palkasid alandada, waid, wastupidi, wõitlewad palga kõrgendamise eest ning aktiivselt fashismi wastu.

Liikumine naisterahwaste seas on Saksamaal tugewasti kaswanud. Proletariaat tunneb endas usku sellesse, et ta lõuliku wõidu saawutab kapitalismi üle.

Leena Owerlach.

Juubeldus wajuwal laewal

Kunagi kirjutas „Päewalehes“ keegi kodanlise ilma suurwaimudest, et ilma on wallutanud „sotsiaalsed epideemiad“. Selle ülitarga nimetuse all mõistis ta rekordi-hullustusi, moehulustusi jne. Üheks niisuguseks „sotsiaalseks epideemiaks“ olla iluduste

wõistluste jant. Kodanlised suurriigid korraldawad niisuguseid iluduste wõitlusi ääretu toredusega, kõige niibema rekلامي saatel, iga aasta.

Eesti „ilmariik“ ei taha sugugi halwem olla oma suurtest „hooldajatest“. Et mitte maha jääda, korral-

dab temagi wõrratu hiilgusega (pöialriigi mõistes muidugi — suurtest jääb ikkagi maha) juba teist aastat iluduste wõistlust. Tänewu kujunes see iludustega reklameerimine eriti suurejooniliseks, sest „Miss Eesti“ (nii nimetakse Eesti „iluduse kuningannat“ — Lilly Silbergit) saadeti Pariisi „Miss Euroopa“ nime wõitma.

Selle sõidu ettevalmistuste, sõidu ja Pariisi esinemise ning kogu selle jandi puhul kubises „Päewaleht“ mitme kuu jooksul raswastest peal kirjadest, millele ka wastaw nilbe sisu järgnes: „Ta wõiks tulla esimeseks“, — „kõik otsisid waid miss Estooniast“ — tuhandete pilkude imetlusalusena“ jne.

Eesti suurfaschistide „Päewaleht“ ja teised kodanlised solgitorud püüsid selle iluduste „lehmakaubaga“ kuumaks kütta „rahwa“ isamaatunnet. Tehti suuri sõnu sellest, milline „au“ oleks see „wäiksele Eestile“, kui „meie Lilly“ tuleks esikohale Euroopa iluduswõistluses. Sellega oleks Eesti nimi kogu „tsiwiliseeritud“ ilma silmis kuulmata kõrgele tõusnud ja ehk tilguks kusagilt laenuki eesti tõusukute taskudesse. (Lapsik lootus!).

Muidugi oli see waid asja üks külge.

Kui tiirane, mädanew kodanlus korraldab sarnaseid iluduste wõistlusi oma haiglaste kirdede rahuldamiseks, oma nilbete ihade täitmiseks, siis on sellel palju suurem tagamõte.

Kõikide sarnaste „sotsiaalsete epideemiatega“ püütakse rõhutute ja kurnatute tähelpanu kõrwale juhtida põlewatest päewaküsimustest. Juhitakse „waeste“ tähelpanu nende waeususest kõrwale, toonitatakse seda, et iludusekuningannaks wõib saada ka kehwide wanemate laps, näidatakse, et poksikuningas oli enne puulõhkuja, kinotäht tennis wäikes äris müüjannana jne. Sellega püütakse näidata, et „demokraatilise“ korra juures puuduwad klassiwahed, et igaüks wõib „haljale oksale“ saada.

Ma ei taha peatada selle juures, kui alandaw on see igale naisterahwale, kui ta laseb ennast tiiraste

raswamagude poolt kaubana hinnata, ma ei taha ka sellest pikka juttu teha, et selle awaliku hindamise eel ja järel käiwad hindamised üksikutes luksus (ülitoredates) kabinettides, ei tarwitse ka sellest erilisel laialt rääkida, et eesti „soliidsem“ leht „Päewaleht“ muutus kupeldajate „kosjaleheks“, kus kõige nilbemalt soowitati neiuudele endid wärwida ja „kaunistada“, et nad wastaks kodanluse haiglasele maitsele. Tahan waid tõmmata paar joont wõrdluseks, mis sündis „wäikeses Eestis“ sel ajal, kui korraldati enneolemata hiilgusega iludusekuninganna walimist, kroonimist ning Pariisi saatmist.

Kui „Päewaleht“ kirjutab, et „Miss Maailma“ auhinnaks on 7½ miljoni senti, et pääsetäht iludusekuningannade ballile Pariisis maksis 750 senti, et tasu õõ-päewa eest hotellis, kus wiibis „Lilly“, wõrdub tema kuu-palgale (Lilly aga teenis „Kave“ schokoladi-äris ja palk oli tal kaunis kõrge), et „kuningannadel“ oli tarwitada niipalju kallihinnalisi riideid, et üheainsa „missi“ riiete warast oleks wõinud awada suurema moeääri — siis peab ütleva, et samal ajal töötatööliste arw Eestis, ja kogu ilmas, iga päewaga kohutawa kiirusega kaswab. „Awalikkude naiste“ arw kaswab, suguhaigete hulk kaswab jne. Ja mõnigi näljane töötatööline, nähes oma lapsi nälga suremas, peaks seadma küsimuse nii, et minu lapse toit, arstirohi ja riided ripnewad ühe pitsikese näol iludusekuninganna hilpude küljes, et seesama „Lilly“ (käsitööliste laps — nagu „Päewaleht“ teda nimetab) sellesamaga, et laseb tõusikkodanlusel ennast uhkete kaltsudega ehtida, wärwida ja „kaunistada“ ning kodanlusele reklaamiks ja ihade täiteks olla, kaudselt rõõwib samasuguse tööta käsitöölise lapselt wiimase leiwapalakese.

Samal ajal, kui kodanlus korraldas iluduswõistluse janti, korraldasid töötud oma konwerentsi ja kodanlus, kartes tööliste organiseerumisest häda oma faschistilisele korrale, arreteeris

konwerentsi juhataja. Hiljem, 25. webruaril, kui töötud tahtsid korraldada meeleeawaldust, pandi kinni tööliste ajaleht ja arreteeriti töötute toimkond. Arreteeritute hulgas oli kaks naisterahwast.

Sellest on näha, et klassiwõitlus terawneb ja et naistöoline ei kohku meestega kõrwti wõitlusest osa wõtmast.

Kodanlus aga juubeldas, „meie Lilly“ oleks wõinud Pariisis tulla esimeseks, kuid temakesele tehti ülekohut ja ta tuli teiseks, — aga är gem meelt heitkem — järgmisel korral tuleb ta tingimata esimeseks, sest meie saadame ta Ameerikasse „Miss Maailma“ nime wõitma, ja see on ikkagi rohkem kui tühine „Miss Euroopa“.

Kuidas aga elawad teised „Lillyd“, sellest paar rida „Waba Maast“ (12. weebr. 1931. a.): „Naiste mäss Weerennis.“ 100 marutsejast toodi 10 arestimaija.“ Weerenn, see on Tallinna naha ja suguhaiguste rawila, kus wiibiwad sundrawitsemisel „iludusekuningannad“, keda kodanline kord on paisanud tänawale ennast müütama ja kellele sama kodanlus on edasi annud oma „moodsamaid“ haigusi — suguhaigusi. „Lõbunaisterahwaid“ olla Eestis, „Waba Maa“ teate järgi, 32.000, s. o. 10 prots. täisealis-

test naistest. See olukord peab ju siis ikka küll räbal olema.

Kuid kodanlus tutwustab Eestit maailmale oma iluduste läbi. Iluduste ja hiilguste peale raisatakse raha — töötud nälgigu. Isegi eesti intelligents — waimutöölised — on niiwõrd wiletsas olukorras, et tuntud kirjanik Richard Roht oli sunnitud allkirjade wõltsimisega omale ülespidamist teenima. Ta on praegu wangistatud 36 allkirja wõltsimise eest. Kodanlised lehed teatawad, et see on teine kirjanik, kes wõltsimisega ennast wee peal on püüdnud hoida — kes on järgmine?

Kõiki neid kodanlise korra warjukülgesid, fashismi paiseid püütakse hiilgawate iludusewõitluste, ballide, kuninglikkude külaskäikude jne warjata. Läheb see korda?

Ei!!! Seda näitab tööliste aktiivsuse tõus. Töolisteklassi wõitluse tahet ei suuda maha suruda fashistide peamehe Pätsu walitsuse werine surwe ega sotsfashistide appikutsumine. (Sotsid astusid fashistide walitsusesse, et ühisel jõul töölisi kägistada.) Ei saa nüüd enam töölisi petta kõlawate sõnakõlksude ja kaudsete pettepillidega. Mõõdas on see aeg, kus sotside abil töölisi „rahus“ hoiti.

P. A.

Wiktor Kingissepa nim. Haridusmaja naistetöö uuele alusele

Suurt majanduse kaswu ja sotsialistlise ehitusetöö edu silmas pidades pani ka Haridusmaja oma naistetöö uuele alusele, nimelt likwideerides naiste käsitööringi. Tõuseb küsimus, miks ta seda tegi? Ta tegi seda sellepärast, et meil on suur majandusline tõus ja suured ehitused, ja need ehitused tarwitawad tööjõudu, et wiie-aasta plaani nelja aastaga täita. Ning selleks peawad ka naisseilsilised kaasa aitama ja endid ette walmistama, kwalifitseerima suurtööstuse jaoks. (Möödaläinud aas-

tatel nägime, mis andis meile näpu tööring, mitte midagi riigile kaasaaitamise suhtes.) Et meie naisseilsilistest kasu oleks, eriti koduperenaistest, selleks organiseeris Haridusmaja tööstus-tehnilise ringi, kus naisseilsilised wõiwad kwalifikatsiooni omandada ja riigile sotsialismi ehituse juures kasuks olla.

Sügisel, kui ring tööle hakkas, töötas lukuseppade ja treialite ring, kust neli koduperenaist osa wõttis ja nüüd juba wabrikus tööle käiwad. Lähematel päewadel hakkab tööle elektri-

tehnika ring, sellesse ringi on ka kaunike kogu koduperenaisi sisse kirjutanud ja hakkawad äraiganenud näputöö asemel midagi muud õppima ja nimelt seda, mis on kasuks meie riigile sotsialismi ehitusel.

Teine töö oleks see, kuidas meie naiste keskel poliitwestlusi organi-

seerime. Käsitööringi likwideerides suri wälja naiste poliitkool. Kuidas seda uuesti ellu äratada? Üldistest poliitringidest, mis töötawad Haridusmaja juures, peawad ka naisseltsilised osa wõtma. Sest ka naine peab tundma ja õppima poliitilisi ja majanduslisi wõitluseküsimusi. Poliit-

Haridusmaja Punaseristi ring

ringis õpib naine tundma ka wälismaa naistöölise elu ja missugustes tingimustes naine sealpool traataeda elab jne. Poliitring on hädatarwilik naisele. Peale selle korraldame endi ajakirja „Naistöölise ja talunaisterahwa“ kollektiivseid lugemise- ja arwustuse-õhtuid, sest meie ajakiri ilmub iga kuu ja meie wõime arwustada tema wigasid ja puudusi, arendades sellega endid ja aidates meie ajakirja, millel käesolewal ajal suur poliitiline tähtsus, sisuliselt parandada ja aineliselt paremale järjele tõsta.

Naisseltsilised Haridusmajas, kuulutame endid kõik lööklasteks ja astume ringidesse ning ühiskonnatöole, aitame kaasa wiie-aasta plaani nelja aastaga täita!

Ringid oleks Haridusmaja juures järgmised (kust naisseltsilised osa wõiksid wõtma, eriti koduperenaised):

Tööstus-tehnika ring, poliitringid, punanerist, osoring, õhtukool ja palju teisi wabatahtlikke ühinguid, kus naine wõib ja suudab abiks olla ühiskonnale.

Anette Nuia.

Naistöoline sotsialistlikes tööstuses.

Käesolew otsustaw, 3. aasta meie wiie-aasta plaani teostamise alal paneb meie tööstusele kôwa aluse ning tõmbab tööstusesse ka määratu arwu naisterahwaid.

Need suured edusammud, mis tööstuse alal tehtud: uued tehased, wabrikud, töökojad jne, mis ehitatud, ning tööpuuduse likwideerimine, on saadud kommunistlise partei poolt wõetud kõrgete enamliste tempode tagajärjel.

Ja selle tagajärjel on ka naistöoliste arw tööstuses tuntawalt kaswanud. Kui, näiteks, tsaariwalitsuse ajal oli tööstuses 5.276 naistöolist, siis oli meil 1930. a. tööstuses juba 4 miljoni naistöolist. See arw on tähelepanemiseväärt suur, kuid siiski ei wasta ta weel meie suurtele ülesannetele.

Et neid ülesandeid, nimelt naisterahwaste suuremal arwul tööstusesse tõmbamise alal täita, selleks on tarwis naistöolistele tööoskust õpetada, nende kwalifikatsiooni tõsta.

Naistöoline on ja peab olema aktiivne wõitleja sotsialistlise ühiskonna eest, kes aitab teostada meie wiie-aasta plaani, majanduse wundamendi lõpuleehitamist käesolewal otsustawal aastal ja sotsialismi ehitamist esimeses tööliste riigis.

Tööstuses töötades ja tööstusesse tööle minnes peab naistöoline oma tehnilist haridust, oma kwalifikatsiooni

tõstma. Sellega kindlustab ta oma materjaalset seisukorda ja teeb ennast mehest ärarippumatuks. Ennem ja weel praegugi on suurem osa naisterahwaid wähe kwalifitseeritud, ja sellepärast töötawad nad ka niiõelda „naisterahwa“ töö peal, kus kergem on töötada ja kus sagedasti ka palk wäiksem kui meestöölistel, kes raskematel ja keerulisematel tööstusaladel töötawad. Ja sellepärast on naisterahwas weel tihtigi ärarippuw mehest, on sunnitud oma ülespidamise pärast tihtigi tahtmata mehele minema.

Sagedasti kuuleme naisterahwaste suust ka niisuguseid ütelusi (mis kultuuripuuduse, arenematuse tagajärg), et: „Ah, minu mees on kwalifitseeritud tööline, saab head palka, mis asi sunnib mind ennast waewama ja tehnilist haridust omandama?“ Ja sagedasti jätab mõnigi selle tagajärjel töö maha ja muutub koduseks perenaiseks.

Kuid sotsialistline ehitustöö nõuab meilt kõigilt, et peame kõige oma jõu ja oskusega sellest osa wõtma, seda suurt ülesannet teostada aitama. Sellepärast seisab ka naisterahwaste, naistöoliste ees suur ülesanne — õppida tehnikat, tööoskust, tõsta oma kwalifikatsiooni, et täielikult iseseiswaks töörahwapere liikmeks saada.

Wõitleme oma kwalifikatsiooni tõstmise eest.

W. Hammer.

Kuidas wanemad oma lapsi uskuma agiteeriwad

Käesolewal aastal otsustas oblasti hariduseosakond sunduslikult algõppust läbi wiia. Iga külanõukogu asus seda teostama, samuti ka meie, Lomowa küla. Kuid siin on aga usu mõju weel alles suur, mis kultuuritööd raskendab.

Toon näite, kuidas mõnele usklike emale peawalu teeb see, et laps uut elu hakkab elama.

„Lillu, mispärast sa alati neid tühje laulusid laulad? Kas sa ära oled unus-

tanud „tallekiituse“ laulud, mida tädi-meis August ja kadunu Miili sulle õpetasid. Ära sa, laps, jeesukest maha jäta, sest tema läbi saad sa jõudsasti edasi. Waata, teiste Linda ja Elfriide käisid näitemängusid koolis korraldamas ja trallisid kooliõpetajaga ühes, mida see jumalakartmata inimene neile pähe tuupis. Aga waata, nad ei oska praegugi weel nii hästi lugeda, kui sina. Sina õppisid ruttu, sellepärast et sina „jumalalapsena“ kaswasid.“

See on ainult üks näitus sellest, kuidas wanemad oma lapsi uskuma agiteerivad ja sunniwad. Niisuguseid nähtusi wõiks palju ette tuua, kuid juba seegi näitab, et meil on tarwis tööd laste seas kôwendada.

Õpetajad, katsuge lapsi kodusest pimeduse mõjust wabastada. Organiseerige koolis rohkem ühiskondlist ja usuwastast tööd!

Adele Kaasik.

Asutame kollektiivmajapidamistesse lastesõimed

8. weebruaril s. a. oli Leineri külas delegaatide koosolek. Koosolek otsustas suweks kollektiivmajapidamistesse: „Uude Elusse“, „Tulewikku“ ja „Punasesse Külwajasse“ lastesõimed asutada.

Juhatustel ja kultuurelu-olu komisjonidel tuleb sellel alal tööle asuda.

Kõigepealt tuleb lastesõimede jaoks kohane ruum ja juhataja, laste järelwaataja otsida. Asja tuleks nii korraldada, et kewadeks, 1. maiks, sõimed saaks awada, sest muidu takistawad lapsed oma emasid ja ei lase neil kollektiivsel tööl käia.

Kaja.

Kollektiivid peawad täitma töökaitse seadusi

Leineri kollektiivi juhatus ei kaitse naiste õigusi. Nii ei märgitud kolhoosis „Tulewikus“ üles sl. Anete Wahi

päewi, kes raskejalgsuse ajal tööl ei saanud käia. Niisamasugune lugu oli „Uues Elus“ Ella Ilmiga ja mõne

Ühistoidu jagamine „Trud-Kummolowos

teisega, kes samuti raskejalgsuse tõttu ei saanud tööl käia. Kollektiivi juhatusel tuleb meeles pidada töökaitse seadusi ja naisseltsilistele, kes

raskejalgsed olid, keskmise tööpalga järele tasu maksta, nagu töökaitse seaduses on ette nähtud.

Kaja.

Ajakirja „Naistöölise ja talunaisterahwa“ lugejatele, Kirjasaatjatele ja kõigile naisdelegaatidele!

Kallid seltsilised!

Sotsialismi hiigla ehitustöö ajajärgul omandab ajakirjandus linnas ja maal määratusuure tähtsuse töötavate hulkade organiseerimises meie partei ja nõukogude walitsuse ülesannete täitmise alal. — Kuid, kahjuks, mitte alati ei pöörata ajakirjanduse peale küllalt tähelepanu, mitte kõik ei saa weel aru, kui suur tähtsus on ajakirjandusel, kui hulkade organisatoril. *Eriti wähe tähelepanu pööratakse naiste ajakirjanduse peale.*

Wiimastel kuudel on ka meie ajakirja „Naistöölise ja talunaisterahwa“ toetustöö märksa langenud ja praegusaja tööst ja tempodest maha jäänud. Kirjasaatjate arw kohtadel on langenud, lugejate ringisid ei ole loodud. Kohtadel ei juhi keegi seda tööd. *Seda tööd tuleb aga tingimata elustada.* — Igas wabrikus, kus eestlastest naistöölisi on, igas kommuunas, iga nõukogu- ja kollektiivmajapidamises ning igas külas tuleb luua „Naist. ja talunaister.“ kaasaitajad grupid. Grupp koosneb organisatorist ja aktiivsetest „Naist. ja talunaister.“ lugejatest. Grupi ülesanne on tõsta „Naist. ja talunaist.“ tellijate arwu, organiseerida ajakirja üksikute numbrite kollektiivset lugemist ja kaswatada uusi kirjasaatjaid. Lugejate-ringide kaudu saame teada lugejate arwamist ajakirja kohta, lugejate-ring näitab toimetusele ajakirja puudusi, annab edasi lugejate soowe ja ettepanekuid, organiseerib lugejate konwerentse ja kirjasaatjate nõupidamisi.

„Naistöölise ja talunaisterahwa“ ümber hulgalist tööd organiseerides suudame meie mahajäänud naistööliste, töötavate talunaisterahwaste ja koduperenaiste hulke aktiivselts sotsialismi ehitustöösse tõmmata.

Meie ajakiri aitab nendele hulkadele keerulisi poliitilisi ja majanduslisi küsimusi selgitada, nende kultuurilist tasapinda tõsta, uue elu-olu eest wõidelda, naiseltsilise õppuse ja kvalifikatsiooni tõstmise eest wõidelda! — „Naistöölise ja talunaisterahwa“ toimetus loodab kindlasti, et lugejad, kirjasaatjad ja naisdelegaadid kohtadel ajakirjanduse organiseeriwast tähtsusest aru saades kõik teewad, et „Naist. ja talun.“ laiadesse hulkadesse wiia. — Naistöölistel, töötawad talunaisterahwad ja kodused perenaised! Ajakiri „Naist. ja talun.“ on ainus naiste ajakiri eesti keeles, on — meie ajakiri. Kirjutage rohkem oma ajakirja, lewitage teda rohkem hulkadesse! — Iga lugeja peab leidma mitte wähem, kui kolm uut tellijat. Iga tellija peab olema ka kirjasaatja, peab kirjutama oma ajakirja.

Organiseerime sotsialistlist wõistlust „Naistööl. ja talun.“ tellimise peale kollektiiv- ja nõukogumajapidamiste ning küla wahel. Organiseerige oma ajakirja kaudu üksteise wäljakutumist, kuidas läheb tellimine kohtadel jne. — Igasuguste küsimustega, mis seotud hulgalise tööga „Naist. ja talun.“ ümber, pöörake toimetuse poole järgmisel adressil: Ленинград, 31, улица 3-го Июля д. № 48. Редакция журнала «Работница и Крестьянка» на эстонском языке. Sellel adressil saatke ka sõnumeid ja sooviwaldusi. Teatage, kuidas areneb ajakirja tellimiste wastuwõtmine. Huwitawamad kirjad awaldame ajakirjas. 1931. a. ilmub meie ajakiri üks kord kuus — üldse 12 nummert aastas. Tellimise hind: poole aasta peale — 50 kop., aasta peale — 1 rbl. — Tellimisi wõetakse vastu posti-osakondades, „Naist. ja talun.“ lugejate ringides ja Leningradis Haridusmajas „Külwaja“ kioskis.

Seltsim. terwitusega „Naistööl. ja talunaister.“ toimetus.

Täitke selle lehe teisel poolel trükitud tellijate nimekiri ja andke ühes tellimiserahaga postiosakonda edasisaatmiseks.

DOXUTASSA KOUTHAF

